

Cours de tibétain - analyse - Sangtcheu Meunlam - 2

Le 4 décembre 2024

Traduction et analyse

Strophe 2

བཟང་པོ་སྨྱོད་པའི་སྨོན་ལམ་སྟོབས་དག་གིས། །
རྒྱལ་བ་ཐམས་ཅད་ཡིད་གྱིས་མངོན་སུམ་དུ། །
ཞིང་གི་རྩལ་སྟེད་ལུས་རབ་བརྟུང་བ་ཡིས། །
རྒྱལ་བ་ཀུན་ལ་རབ་ཏུ་བྲུག་འཚལ་ལོ། །

La force de ma Prière d'aspiration pour une excellente conduite,
Amène tous les vainqueurs directement à l'esprit ;
En m'inclinant avec des corps aussi nombreux que les atomes dans les royaumes,
Je me prosterne devant tous les vainqueurs. [2]

Par la puissance des prières d'aspiration liées aux actes excellents,
Que tous les Bouddhas apparaissent clairement dans mon esprit,
Avec des corps aussi nombreux que les atomes des champs purs,
Je rends hommage de manière parfaite à tous les Conquérants. [2]

[བཟང་པོ་སྨྱོད་པ+འི་སྨོན་ལམ་] [སྟོབས་དག་+གིས།] །
[རྒྱལ་བ་ཐམས་ཅད་] [ཡིད་+གྱིས་] [མངོན་སུམ་+དུ།] །
[ཞིང་+གི་རྩལ་སྟེད་] [ལུས་རབ་-བརྟུང་བ་+ཡིས།] །
[རྒྱལ་བ་ཀུན་+ལ་] [རབ་+ཏུ་] [བྲུག་འཚལ་+ལོ།] །

Vocabulaire

བཟང་པོ་	excellents
སྤྱོད་པ་	conduite, acte
སྨོན་ལམ་	prières d'aspiration
སྟོབས་	force, puissance
དག་གིས་	par
རྒྱལ་བ་	Bouddhas, Vainqueurs
ཐམས་ཅད་	toutes, tous
ཡིད་	esprit, mental
གྱིས་	particule instrumentale
མངོན་སུམ་དུ་	clairement
ཞིང་	champs, domaine
རྒྱལ་	poussière
སྟེང་	aussi nombreuses que
ལུས་	corps
རབ་	supérieur, excellent, le plus
བརྟུང་པ་	prosterné
ཡིས་	par, particule instrumentale
ཀུན་	toutes, tous
རབ་དུ་	de manière parfaite
ཕུག་འཚལ་ལོ་	je rends hommage

Commentaire de la prière de souhait de la conduite excellente

par Trakpa Gyaltzen¹. Suite.

A. La cause de l'accomplissement de la prière d'aspiration, sept parties

1. La branche de l'hommage ལྷག་འཚལ་བའི་ཡན་ལག

དང་པོ་ལ་བདུན་ལས། དང་པོ་ལྷག་འཚལ་བའི་ཡན་ལག་ལ་བསྟན་བཤད་གཉིས་ཀྱི། དང་པོ་མདོར་བསྟན་པ་ནི།

a) Une brève explication མདོར་བསྟན་པ་ནི།

རི་སྟོད་སྤྱད་གསུངས་བཅུ་འཛིན་རྟེན་ན། །དུས་གསུམ་གཤམས་པ་མི་ཡི་སེལ་ཀུན། །
བདག་གིས་མ་ལུས་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ལ། །ལུས་དང་ངག་ཡིད་དང་བས་ལྷག་བཞིན། །

A ceux, dans les mondes des dix directions, aussi nombreux soient-ils,
Tous les lions parmi les humains qui apparaissent pendant les trois temps,
À tous sans exception,
Je rends hommage avec le respect du corps, de la parole et de l'esprit. [1]

དེའང་། མཐའ་གྲས་པའི་ཞིང་གི་བཀོད་པའི་བྱེད་པར་རི་སྟོད་པ་བསྟན་ཅིང་སྟོན་པར་འགྱུར་བ་པོ་གང་སྤྱད་གསུངས་བཅུ་འཛིན་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཐམས་ཅད་ན་སྤར་སངས་རྒྱས་ནས་འདས་པར་གྱུར་བ་དང་། ད་ལྟ་སངས་རྒྱས་པ་དང་། མ་འོངས་པའི་དུས་སྤྱད་འཚང་རྒྱ་བར་འགྱུར་བ་སྟེ།

Ceux qui ont enseigné et qui enseigneront, quel que soit le nombre d'arrangements de royaumes ཞིང་གི་བཀོད་པ་ infinis dans les mondes འཛིན་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཐམས་ཅད་ན་ des dix directions ལྷག་བཅུ་, sont tous les nombreux nobles possédant les qualités de l'omniscience. (1) Ceux qui étaient des bouddhas auparavant སྤར་སངས་རྒྱས་ et qui sont passés, (2) les bouddhas actuels ད་ལྟ་སངས་རྒྱས་པ་, et (3) ceux qui s'éveilleront འཚང་རྒྱ་བར་འགྱུར་བ་ dans un temps futur མ་འོངས་པའི་དུས་སྤྱད་.

དུས་གསུམ་དུ་གཤམས་པའི་རྒྱལ་བ་དགའ་ལྡན་གྱི་གནས་ནས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་དུ་མི་ཡི་ལུས་སྤྱད་ལ། དཔེར་ན་སེང་གེས་གཙན་གཟན་དང་རི་དྲགས་ཐམས་ཅད་ཟེལ་གྱིས་མནན་ཏེ་བག་ཚབ་མེད་པ་ལྟར། དེ་བཞིན་གཤམས་པས་ཀྱང་བདུན་དང་སྤྱད་གསུངས་ཅན་སྤྱིར་རྒྱལ་བ་ལྟར་དང་མི་ཐམས་ཅད་ཟེལ་གྱིས་མནན་ཏེ་བག་ཚབ་པའི་བསྟོངས་པ་མི་མངའ་སྟེ། མཁའ་པའི་ཡོན་ཏན་གྱིས་འཕགས་པ་མི་ཡི་སེང་གེ་མངའ་པོ་ཀུན་ཡིད་ལུལ་དུ་དམིགས་ནས།

Ce sont les victorieux qui apparaissent, depuis le royaume de Tusita དགའ་ལྡན་གྱི་གནས་ et manifestent une forme humaine མི་ཡི་ལུས་སྤྱད་ལ་ pour le bénéfice des êtres sensibles, au cours des trois époques དུས་གསུམ་དུ་. Ils sont les lions parmi les humains : les tathāgatas དེ་བཞིན་གཤམས་པ་ qui dominant ཟེལ་གྱིས་མནན་ les maras བདུན་, les tīrthikas སྤྱད་གསུངས་ཅན་, les adversaires རྒྱལ་བ་, les dieux

¹ Drakpa Gyaltzen, élève du Seigneur du Refuge, Jamyang Kyentse Wangpo.

et les humains sans aucune hésitation ou peur བག་ཚེ་བའི་བསྐྱེད་ས་པ་མི་མངའ་, comme les lions qui dominant tous les animaux sauvages carnivores གཅན་གཟན་ et pacifiques sans aucune hésitation. Je les imagine, considérant leur qualités ཡོན་ཏན་ de lions parmi les humains མི་ཡི་སང་གེ་, comme des objets mentaux ཡིད་ཡུལ་དུ་དམིགས་.

བདག་གིས་སངས་རྒྱས་སྲས་དང་བཅས་པ་ལྷག་མ་གཅིག་ཀྱང་མ་ལུས་པ་དེ་དག་ལ། ལུས་ཀྱིས་བརྟུང་བ་དང་ངག་གིས་བསྟོན་ཅིང་ཡིད་ཀྱིས་རབ་རྩ་དང་བ་སྟེ་དད་བ་ཆེན་པོས་ཕྱག་འཚལ་བར་བསྐྱོད། །

Et à eux tous, les bouddhas avec leurs fils et leurs filles སངས་རྒྱས་སྲས་དང་བཅས་པ་ sans aucune exception ལྷག་མ་གཅིག་ཀྱང་, sans en laisser un seul de côté མ་ལུས་པ་, je rends hommage, en me prosternant avec le corps, en louant avec la parole, et avec le respect ou la grande foi དད་བ་ཆེན་པོ་ dans mon esprit ཡིད་ཀྱིས་རབ་རྩ་དང་བ་.

b) L'explication détaillée (3 parties)

(1) Hommage physique

གཉིས་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་གསུམ་གྱི། དང་པོ་ལུས་ཀྱི་ཕྱག་ནི།

བཟང་པོ་སྟོན་པའི་སྟོན་ལམ་སྟོབས་དག་གིས། །
 རྒྱལ་བ་ཐམས་ཅད་ཡིད་ཀྱི་མངོན་སུམ་དུ། །
 ཞིང་གི་རྩལ་སྟེད་ལུས་རབ་བརྟུང་བ་ཡིས། །
 རྒྱལ་བ་ཀུན་ལ་རབ་རྩ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །

La force de ma Prière d'aspiration pour une excellente conduite,
 Amène tous les vainqueurs directement à l'esprit ;
 En m'inclinant avec des corps aussi nombreux que les atomes dans les royaumes,
 Je me prosterne devant tous les vainqueurs. [2]

དེའང་། སྐྱབས་ཡུལ་རྣམས་ཀྱི་བཟང་པོ་ཡོན་ཏན་གྱི་སྟོན་པ་ལ་རབ་རྩ་དང་པོའི་སྟོན་ལམ་གྱི་སྟོབས་དག་གིས་ཀུན་ནས་བསྐྱེད་ས་ཏེ། རྣམས་པ་མི་དགེ་བའི་ཚོས་ལས་རྒྱལ་བ་ཕྱོགས་དང་དུས་ཀྱིས་བསྐྱེད་ས་པ་ཐམས་ཅད་ཡིད་ཀྱི་ཡུལ་ལ་མངོན་སུམ་དུ་གྱུར་པ་ལྟར་དམིགས་ནས།

Motivé par la force de ma prière d'aspiration སྟོན་ལམ་གྱི་སྟོབས་, doté de la foi en la conduite des excellentes qualités བཟང་པོ་ཡོན་ཏན་གྱི་སྟོན་པ་ des objets de refuge སྐྱབས་ཡུལ་རྣམས་, je visualise, comme s'ils [apparaissaient] directement en tant qu'objets pour mon esprit ཡིད་ཀྱི་ཡུལ་ལ་, tous ceux qui sont victorieux des méfaits et des qualités non vertueuses རྣམས་པ་མི་དགེ་བའི་ཚོས་ལས་རྒྱལ་བ་, [résidant] dans toutes les directions et à travers tous les temps ཕྱོགས་དང་དུས་ཀྱིས་བསྐྱེད་ས་པ་ཐམས་ཅད་.

དེ་དག་རེ་རེའི་རྩལ་དུ་རང་གི་ལུས་ཕྱོགས་བརྩམས་ཞིང་གི་རྩལ་ཇི་སྟེད་ཡོད་པ་དེ་སྟེད་ཀྱི་གངས་དང་མཉམ་པར་སྐྱུལ་ཏེ། ལུས་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱང་རབ་རྩ་བརྟུང་བ་སྟེ་ཐལ་མོ་སྐྱར་ཞིང་ཡན་ལག་ལྔ་ས་ལ་གཏུགས་པ་ཡིས། རྒྱལ་བ་སྲས་དང་བཅས་པ་ཀུན་ལ་དུས་མཐའ་ལས་པར་རབ་རྩ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །

En présence de chacun d'eux དེ་དག་རེ་རེའི་རྩལ་དུ་, j'émane des corps aussi nombreux qu'il y a d'atomes dans les royaumes des dix directions ཕྱོགས་བརྩམས་ཞིང་གི་རྩལ་ཇི་སྟེད་ཡོད་པ་ et, avec tous ces

corps ལྷས་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱང་, je me prosterne en joignant les paumes et en touchant les parties de mon corps au sol ཐལ་མོ་སྐྱར་ཞིང་ཡན་ལག་ལྷེ་ - je me prosterne རབ་ཏུ་བྱུག་འཚལ་ལོ་ pour toujours ཏུས་མཐའ་ ཡས་བར་ devant tous les vainqueurs et leurs fils et filles རྒྱལ་བ་སྲས་དང་བཅས་པ་ཀུན་ལ་.